

Preventivní program školy

Mateřská škola Nehvizdy

Aktualizace preventivního programu 1.1.2026

Obsah

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
CHARAKTERISTIKA MŠ.....	3
ÚVOD	3
PREVENTIVNÍ DESATERO ZAMĚSTNANCŮ	4
PREVENTIVNÍ DESATERO DĚTÍ	4
CÍLE A METODY PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY	4
1. ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL	4
2. PREVENCE VZNIKU PORUCH PŘÍJMU POTRAVY	5
3. PREVENCE ŠIKANY	5
4. LOGOPEDICKÁ PREVENCE	6
5. PREVENCE DROGOVÝCH ZÁVISLOSTÍ	6
6. PREVENCE SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ A TÝRÁNÍ	7
NA KOHO SE MOHU V NAŠÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE OBRÁTIT:	7
UKAZATEL ÚSPĚCHU PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY.....	8
DOPORUČENÁ LITERATURA K PREVENTIVNÍMU PROGRAMU ŠKOLY	8

Identifikační údaje

Název: Základní škola a mateřská škola Nehvizdy
Adresa: Na Příštipku 226, Na Příštipku 135, Pražská 1300
IČO 75030365
email na zástupce ředitele školy: reditel@skolkanehvizdy.cz

Zřizovatel: Městys Nehvizdy
Pražská 255, 250 81 Nehvizdy
tel. 326 992 523
fax. 326 992 523
email: mestys@nehvizdy.cz

Charakteristika MŠ

Umístění školy v obci: v centru města nebo obce

Druh provozu školy: celodenní

Kapacita školy: 232 dětí

Počet tříd: 10

Filozofií naší školy je rozvíjet samostatné a zdravé sebevědomí dětí cestou přirozené výchovy a umožnit vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb.

Úvod

Projevy rizikového chování se dítěte dotýkají již od jeho narození. V prvních letech života je prevencí zdravý životní styl, příkladná výchova a dobré rodinné zázemí. S nástupem do mateřské školy se riziko zvětšuje. Prevencí se snažíme riziko minimalizovat a předcházet mu. Abychom rizikové chování minimalizovali, je potřeba pokračovat s prevencí i v mateřské škole, ve které tráví ovlivnitelný čas jejich života.

Na dítě působí jeho vrstevníci, pedagogové, zaměstnanci školy, ale také celkové klima třídy a školy.

Pro děti je nástup do mateřské školy psychicky náročný. Odcházejí z náruči rodičů, kteří se je před světem negativních vlivů snaží ochránit. Naším cílem je v ochraně pokračovat a nabídnout jim náruč svou. Přirozeně jejich odolnost posilovat, podporovat je nadále ve zdravém životním stylu, ve správných hygienických návycích. Učíme je kvalitně trávit svůj volný čas, chovat se slušně k sobě, ke svému okolí, k přírodě. Ukazujeme jim, že odlišnost je přirozená a že mohou být sami sebou. Společně s dětmi dodržujeme pravidla a neohrožujeme sebe ani nikoho ve svém okolí. Ukazujeme dětem svobodu a že končí tam, kde začíná svoboda druhého.

Posilujeme jejich zdravé sebevědomí, učíme je přirozeně prožít neúspěch a dáváme každému příležitost zažít úspěch.

„Není třeba dítě příliš vychovávat. Je třeba hezky žít. Dítě se přidá“

Preventivní desatero zaměstnanců

1. Dětem nelžeme
2. Dětem důvěřujeme
3. Na děti se usmíváme
4. Děti pohladíme
5. Dětem nasloucháme
6. Dětem jsme zrcadlem
7. Děti chválíme
8. Dětem odpouštíme
9. Děti vedeme
10. Děti respektujeme

Preventivní desatero dětí

1. Umím říct promiň
2. Umím říkat NE
3. Respektuji NE
4. Mám se rád/a
5. Dodržuji pravidla
6. Pomáhám rád
7. Nebojím se svěřit s problémem
8. Jsem důležitý
9. Nikomu neublížuji
10. Dbám o své tělo i svou dušičku

„Když často kritizujete své děti, nepřestanou vás milovat. Přestanou milovat sebe „

Cíle a metody preventivního programu školy

1. Zdravý životní styl

Ve zdravém těle, zdravý duch

Zdraví je to nejcennější, co máme. Proto si ho již od útlého věku musíme chránit. Dětem předškolního věku pomáháme dodržovat pravidelný pitný režim. Seznamujeme děti s posilováním imunity a základy hygieny. Vedeme děti ke sportu a přirozenému pohybu. Učíme děti relaxovat a projevovat své emoce. Zdravý životní styl je dobrým předpokladem ke spokojenému dítěti, tedy i účinnou prevencí proti rizikovému chování. Učíme děti relaxovat a

trávit chvíle odpočinkem. Projevujeme radost, nebojíme se projevovat smutek a regulovat hněv.

Naše školka se také zapojuje do vzdělávacího programu Zdravá pětka, která je zaměřena především na zdravý životní styl a zásady zdravého stravování.

Rozvoj emoční inteligence

Pomůcky: Ferda a jeho mouchy (v každé třídě)

Cíl: Rozvoj emoční inteligence

Hra: 8 much představující každá jinou emoci, součástí je kniha s příběhy, které demonstrijí situace, které se ve školce mohou odehrát. Díky mouchám se s dětmi snažíme své emoce popsat, ukázat na ně, pracovat s nimi. Mouchy můžeme používat také bez příběhu v běžném chodu školky.

2. Prevence vzniku poruch příjmu potravy

Porucha příjmu potravy se týká převážně dětí staršího školního věku. Rizikové faktory, které této nemoci předcházejí se objevují již od narození.

Je tedy důležité v dětech kotvit správné stravovací návyky. Učíme děti, že jídlo je zdroj energie. V mateřské škole bývá dětský apetit ovlivněný stresem z neznámého prostředí a steskem po domovu. Odlišný jídelníček proti domovu pak přispívá tomu, že děti jídlo odmítají. Naším úkolem je při stolování udržovat dobrou a klidnou atmosféru. Děti do jídla v žádném případě nenutíme, společně s kuchařkami je ale podporujeme a motivujeme k objevování nových chutí. Dětem se věnujeme individuálně, nesrovnáváme je a k seznámení s jídlem v mateřské škole jim dáváme dostatek času.

Chválíme děti za to, co snědly/ochutnaly. Nesoudíme děti podle toho, jak se stravují.

Nevytváříme dětem návyky emočního přejídání tzn.: Nedáváme dětem sladkosti, když je zrovna něco trápí (nabídneme například svou náruč). Nenabízím odměnu pouze za dojedenu svačinku atd.

3. Prevence šikany

V mateřské škole se setkáváme s prvky šikany, které se mohou nenápadně rozvinout v počáteční stádium šikany. V této problematice je velmi důležitá pozornost a spolupráce pedagogů a rodičů žáků. Nezahlubujeme pocity dětí, aktivně jim nasloucháme a sledujeme sociometrii třídy. Učíme děti říkat NE, a naopak NE respektovat i z druhé strany. Děti nesmí narušovat soukromí a práva druhých dětí. S dětmi pořádáme pravidelné komunitní kruhy, kde si můžeme o takových situacích povídat. Nikdy oběť ani aktéra nekáráme před celou třídou. V dětech rozvíjíme prosociální chování, a to hlavně vlastním vzorem. I zde můžeme použít pomůcku Ferda a jeho mouchy, která posiluje emoční inteligenci a učí empatii.

Děti jiné národnosti/barvy pleti: Dětem ukazujeme na mapě odkud kamarád pochází, ukazujeme jim, jaké různé barvy pleti lidé na světě mají. Povídáme si o našich, ale také o cizích tradicích. Děti brzy zjišťují, že co je u nás zvláštní, je jinde standard a naopak. Ptáme se dětí, jak by se cítily, kdyby se přestěhovaly s rodiči do cizí země s cizím jazykem.

Děti tělesně či mentálně postižené: Dětem odpovídáme na vše, co je zajímá. Učíme se handicapované kamarády zapojit do našeho běžného režimu. Společně hledáme cesty, jak by se takové dítě u nás mohlo cítit nejlépe.

! Nesoudíme
! Nelitujeme

„Posměšky a zahanbení vnímají děti často mnohem hůř než tresty tělesné“ – Matějček Z.

4. Logopedická prevence

Řeč je pro dítě důležitým komunikačním prostředkem, ovlivňuje jeho postavení v sociální skupině a jeho sebedůvěru. Logopedická prevence je stejně důležitá jako všechny zmíněné oblasti a úzce spolu souvisí. V naší mateřské škole máme několik logopedických preventistů, kteří se dětem aktivně věnují. Děti učíme nejen správně mluvit, ale také správně dýchat, relaxovat, rozvíjíme jejich sluchové, zrakové vnímání. Zlepšujeme jejich paměť a jemnou/hrubou motoriku. Při logopedii se k dětem chováme stejně citlivě jako u jiných preventivních činností. Součástí denního programu jsou také tzv. logopedické chvílky zaměřené na rozvoj komunikačních dovedností.

5. Prevence drogových závislostí

S dětmi probíráme jen drogy, které jsou adekvátní jejich věku, tzn. cigarety a alkohol. Co nejsrozumitelněji dětem vysvětlíme nebezpečí, které nám kolem ostatních drog hrozí. (*Injekční stříkačky na hříštích*) S dětmi je nutno o drogách mluvit, ale není potřeba je strašit. Zejména pak děti předškolního věku. S těmi se věnujeme spíše preventivním činnostem s drogami spojenými:

- Ochrana přírody
- Kvalitní trávení volného času
- Umět říct ne
- Umět říct si o pomoc
- Vyjádřit svůj názor

Nesmíme opomenout také drogy virtuální, mezi které patří závislost na hrách, pc, tv, tabletech a jiných, které se děti předškolního věku týkají napřímo. Pokud dětem tato virtuální zábava vyplňuje velkou část dne a dítě jí upřednostňuje před jinými aktivitami (*nerady chodí ven, jsou unavené, ve školce se nudí*) je potřeba takovou situaci aktivně řešit. Ve spolupráci s rodinou, mateřskou školou, případně jinými odborníky.

Primární prevence drogových závislostí:

Prevence drogových závislostí v mateřské škole začíná v péči o tělo a o svou mysl. Učíme se problémy řešit. Učíme se kvalitně vyplňovat volný čas dětí. Staráme se o dětskou pohodu. A dobré klima školy.

6. Prevence sexuálního zneužívání a týrání

Sexuální zneužívání a týrání se dětí týká mimo budovu mateřské školy, odráží se ale na jejich chování a jsou velkým rizikem vzniku rizikového chování. Dětem aktivně nasloucháme, všímáme si výkyvů či změny v chování.

Vedeme děti tak, aby nám důvěřovaly. Pokud situaci odhalíme nebo máme podezření ze zneužívání/týrání dítěte – nepodceňujeme a okamžitě situaci aktivně řešíme. Spolupracujeme s orgánem sociálně právní ochrany dětí.

Děti učíme, že naše tělo i duše jsou důležité a nikdo nám do něj nesmí zasahovat. Podporujeme jejich zdravé sebevědomí.

Poznáváme sexualitu a vše kolem ní dětskýma očima a dětskou řečí.

Cíle prevence:

- Umět říct NE
- Umět respektovat NE
- Umět se svěřit
- Mít se rád

Na koho se mohu v naší mateřské škole obrátit:

V naší mateřské škole se děti mohou obrátit na jakoukoliv osobu, ke které si vytvořily vztah a důvěřují jí.

Zákonní zástupci se mohou obrátit na své třídní paní učitelky nebo:

Zástupkyně ředitele školy:

Michaela Bruknerová, zástupkyně pro mateřskou školu

Tel.: 775 143 736

E-mail: reditel@skolkanehvizdy.cz

Pokud by se dítě necítilo ve školce dobře, zažívalo příliš mnoho neúspěchů, bylo plačtivé po skončení adaptace nebo mělo jakékoliv jiné potíže. Mohou rodiče kontaktovat naši speciální pedagožku, která je připravena pomoci dětem i rodičům.

Speciální pedagog:

Mgr. Petra Bártová, tel: 773929597

E-mail: bartova@skolanehvizdy.cz

Logopedie:

V naší mateřské škole máme několik logopedických preventistů, kteří se aktivně věnují dětem s logopedickými problémy v prostředí jejich školky.

Ukazatel úspěchu preventivního programu školy

Dítě:

Dbá na svůj zdravý životní styl
Zná pravidla své třídy
Se nebojí ozvat
Zná sebe i své okolí
Se umí rozhodovat
Má kamarády a váží si svých přátelství
Umí pomoci někomu jinému
Umí přijmout pomoc od někoho jiného
Ví, co ho baví
Umí komunikovat se svým okolím
Ví, kam patří
Zná svůj režim
Umí být samo se sebou
Neubližuje, umí se omluvit
Rozlišuje dobro x zlo
Umí se rozhodovat
Cíleně o sebe pečuje
Má se rádo
Ví, na koho se obrátit
Rozeznává své emoce
Svěřuje se
Všímá si svého okolí

Doporučená literatura k preventivnímu programu školy

Michal Miovský, Prevence rizikového chování ve školství

Zděnek Matějček, Po dobrém nebo po zlém

Zděnek Šimanovský, Hry pro rozvoj zdravé osobnosti

Milota Zelinová, Hry pro rozvoj emocí a komunikace

Stanislav Navrátil, Problémové chování u dětí a mládeže

Zdeňka Michalová, Pravidla chování dětí v mateřské škole

Jana Rohová, Dítě – cizinec v mateřské škole

Torey L. Hayden, Tygřice

Torey L. Hayden, Spratek

František Koukolík, Odlišné dítě